

UCHWAŁA NR XII/88/16
RADY MIEJSKIEJ W SZEPIETOWIE

z dnia 25 stycznia 2016 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju Miejscowości Szepietowo-Wawrzyńce.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz.1890) uchwała się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Rozwoju Miejscowości Szepietowo-Wawrzyńce, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szepietowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej

Sławomir Niemyjski

Załącznik do uchwały Nr XII/88/16
Rady Miejskiej w Szepietowie
z dnia 25 stycznia 2016 r.

Plan rozwoju miejscowości Szepietowo - Wawrzyńce

na lata 2016-2022

Szepietowo 2016

Spis Treści

I. Charakterystyka miejscowości.

1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.
2. Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego.
3. Określenie struktury przestrzennej miejscowości.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Zasoby przyrodnicze.
2. Dziedzictwo kulturowe.
3. Obiekty i tereny.
4. Infrastruktura społeczna.
5. Infrastruktura techniczna.
6. Gospodarka i rolnictwo.
7. Kapitał społeczny i ludzki.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.

1. Zestawienie mocnych i słabych stron miejscowości, wskazanie szans i zagrożeń rozwoju – analiza SWOT.
2. Określenie kierunków rozwoju miejscowości.

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu.

Liczba mieszkańców miejscowości.

Na dzień 01.01.2016 r. liczba mieszkańców miejscowości wynosiła 435 osób. Jest to druga pod względem liczby mieszkańców miejscowość w gminie Szepietowo.

Powierzchnia miejscowości.

Powierzchnia miejscowości wynosi 181,6185 ha (dane według operatu ewidencyjnego Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem).

2. Historia miejscowości

Pierwsza wzmianka o miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce pochodzi z 1520 roku. W języku urzędowym Wielkiego Księstwa Litewskiego Sioło Szepietowo Ławryncewiata, dostarczało na wyprawy wojenne trzech jeźdźców. *Popis wojenny ziemian województwa podlaskiego mocą uchwały sejmu wileńskiego przyjęty z 1528 r.* wymienia w parafii dąbrowskiej (*parafeia Dubrowskaja*) Selo Szepetowskii Ławryncewiata, a w nim Jakuba i Hryhora Ławryncewiczów, właścicieli wsi (Muzeum Narodowe Kraków, Biblioteka Czartoryskich, Teki Naruszewicza, nr 204). "Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich" wydany w 1890 roku podaje, że wieś Szepietowo - Wawrzyńce wchodziła w skład dóbr Szepietowo. Liczyła ona w tym czasie 43 osady i należało do niej 26 mr ziemi. Zygmunt Gloger wzmiankuje, iż nazwa miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce (jako Szepietowo Ławryncewiata, Szepietowo – Wawrzeńce) istniała już w XVI w. (Z. Gloger, Ziemia bielska). Wieś była własnością rodziny Szepietowskich. W XVII w. kolejni przedstawiciele rodu Szepietowskich, właściciele Szepietowa – Wawrz. sprawowali urząd skarbnika ziemi bielskiej (Paweł Aleksander Szepietowski, Józef Szepietowski, Stanisław Szepietowski). W roku 1794 doszło do połączenia majątków Szepietowo - Wawrzyńce z Szepietowem - Podleśnem poprzez małżeństwo Wojciecha Szepietowskiego dziedzica Szepietowa - Wawrzyńc z Marianną Sienicką, córką sędziego ziemi bielskiej z Szepietowa - Podleśnego. Na skutek działów rodzinnych w 1854 r. wieś została odziedziczona przez Józefinę Kazimierę Adelajdę z Szepietowskich Kiersnowską. Od tegoż 1854 roku do 1939 majątek Szepietowo Wawrzyńce stanowił własność rodu Kiersnowskich (Kiersnowskich).

W I poł. XIX w. do majątku Szepietowo należały folwarki: Szepietowo - Podleśne, Czyżewo Siedliska, Gierałty Nowe, Dąbrówka Kościelna, Stokowisko, a także lasy między stacją kolejową „Szepietówka” a Szepietowem Janówką i między Szepietowem a Włostami.

Folwark wawrzyński obejmował nomenklatury we wsiach: Mystki Rzym, Średnica Maćkowięta, Plewki, Gołasze Puszcza, Kulesze Stare, Kulesze Wykno, Kulesze Nowe, Gołasze Mościckie, Czerwony Bór. W folwarku wybudowanych było 19 budynków murowanych, 17 drewnianych, cegielnia, wiatrak i gorzelnia.

Rodzina ziemiańska Kiersnowskich – dziedziców majątku Szepietowo – Wawrzyńce niosła pomoc powstańcom styczniowym w 1863 r., wspierała Rząd Narodowy. W ramach represji popowstaniowych dziedzic Szepietowa – Wawrzyńce Aleksander Kiersnowski wraz z zarządcą swego majątku Romualdem Raczyńskim był sądzony przez Sąd Wojenny Cytadeli Warszawskiej za przestępstwa polityczne polegające na pomocy powstańcom.

Tenże sam Aleksander Kiersnowski w związku z zamierzoną przez władze carskie budową kolei petersbursko – warszawskiej wyjednał u cara zgodę na przeniesienie nowo projektowanej stacji ze Średnicy Maćkowięta do Szepietowa. Gdy robotnicy kolejowi we wsi Średnica Maćkowięta przygotowywali już plac pod przyszły budynek stacyjny prace przerwał Aleksander Kiersnowski. U władz carskich w Petersburgu opłacił przeniesienie stacji ze Średnicy Maćkowięta do Szepietowa - Wawrzyńce i nadanie jej nazwy Szepietowo. Zobowiązał się sfinansować budynek koszarowy z przeznaczeniem na urząd pocztowy i posterunek żandarmerii. Wydarzenia te wskazują, że stacja drogi żelaznej Szepietowo (początkowo nazywana „Szepietówka”) powstała na dobrach wsi Szepietowo – Wawrzyńce, a dziedzic Szepietowa – Wawrzyńce Aleksander Kiersnowski uważany jest za założyciela Szepietowa.

W 1920 r. nastąpił podział majątku Szepietowo. Folwark wawrzyński pozostał własnością Stanisława Kiersnowskiego jr, folwark Szepietowo - Podleśne zaś otrzymała Halina Maria Kiersnowska, żona profesora Kazimierza Rogoyskiego. Profesorostwo Rogoyscy w 1920 r. osiedli na majątku Szepietowo Podleśne. W latach 1936-1939 prof. K. Rogoyski gospodarował również w majątku wawrzyńskim.

Majątki Szepietowo Wawrzyńce i Szepietowo Podleśne w latach dwudziestych i trzydziestych XX wieku stanowiły centrum kultury rolnej regionu. Tutaj bowiem mieszkał i bezpośrednio gospodarował Kazimierz Rogoyski, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, wybitny chemik rolny i agronom. W wyżej wymienionym okresie wdrażał najnowsze osiągnięcia agronaukowe. Był inicjatorem licznych spółek wodnych, propagując korzyści płynące z melioracji pól. Jednocześnie w swym majątku corocznie organizował pokazy i wystawy rolnicze, na które licznie przybywali nie tylko rolnicy z okolicznych miejscowości, ale i mieszkańcy odległych zakątków Grodzieńszczyzny i Wileńszczyzny. Mimo licznych zajęć gospodarskich w prowadzonym przez siebie majątku,

Profesor prowadził rozległą działalność społeczno – gospodarczą aktywizując społeczność lokalną.

Po zakończeniu działań wojennych i po utrwaleniu się władzy ludowej majątek Kierznowskich w Szepietowie Wawrzyńcach został przejęty na okres 3 lat przez Wojewódzki Związek Samopomocy Chłopskiej. W dniu 26 marca 1948 roku w dawnej posiadłości dworskiej (majątek Szepietowo Wawrzyńce) utworzony został Zakład Doświadczalny Oddział Mazowieckiego Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego. Przejęte zostało 252,47 ha ziemi oraz budynki mieszkalne i folwarczne. Podstawą działalności Zakładu, obok produkcji, było prowadzenie ścisłych doświadczeń polowych. Upowszechnianie odbywało się głównie drogą prezentacji pól doświadczalnych i produkcyjnych rolnikom i pracownikom rolnictwa oraz w formie porad i pogadank rolniczych.

W latach pięćdziesiątych rozszerzony zostaje zakres tematyczny i ilościowy doświadczeń. Istotnym elementem wprowadzania postępu staje się współpraca z rolnikami w zakresie odnawiania materiału siewnego i wprowadzania nowych odmian, zwłaszcza zbóż. Kontynuowane są prace badawcze o charakterze ścisłych doświadczeń. Część tych zadań przejmuje utworzony w 1957 roku Inspektorat Doświadczalnictwa Terenowego IUNG. Rolniczy Rejonowy Zakład Doświadczalnictwa rozszerza i wzbogaca wypracowane dotychczas formy oddziaływania terenowego. Nawiązuje ścisłą współpracę z gospodarstwami indywidualnymi, w których prowadzi tzw. doświadczenia adaptacyjne. Charakter pracy zakładu ulega zasadniczej zmianie z chwilą powołania w 1968 roku służby doradztwa specjalistycznego, której zadaniem było, zapewnienie stałej pomocy służbie gromadzkiej i zbliżeniu ośrodków naukowych do praktyki rolniczej.

W latach 1975 – 1990 podstawowym zadaniem Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie było rozwijanie i wdrażanie do praktyki postępu rolniczego, organizowanie upowszechnia tego postępu, a także koordynacja działalności prowadzonej w tym zakresie przez inne jednostki organizacyjne.

Z dniem 1 kwietnia 1982 roku WOPR przejmuje część pracowników gminnej służby rolnej. Następuje nowy podział zadań w służbie doradczej. Wdrożenia prowadzi służba zakładowa i rejonowa, a upowszechnianiem zajmują się specjaliści gminni ds. UPR. Podstawową formą upowszechniania staje się doradztwo grupowe. Do statutowych zadań Ośrodka należy także szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr zatrudnionych w rolnictwie i producentów rolnych. Na początku lat dziewięćdziesiątych WOPR został podzielony na dwie niezależne od siebie jednostki – Państwowe Gospodarstwo Rolne i Ośrodek Doradztwa

Rolniczego. W dniu 1 czerwca 1999 roku w wyniku reformy administracyjnej kraju zostaje powołany Wojewódzki Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Nową formą doradztwa staje się pomoc rolnikom w korzystaniu z unijnych funduszy przedakcesyjnych.

W dniu 1 maja 2004 roku Polska stała się członkiem Unii Europejskiej. Dla ośrodka doradztwa rolniczego rozpoczął się nowy, olbrzymi obszar działania. Praca doradców została ukierunkowana na kontakty z indywidualnym klientem i skupiała się głównie w tym okresie na pomocy rolnikom w pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy strukturalnych i pomocowych. W dniu 1 stycznia 2005 roku Ośrodek uzyskał osobowość prawną oraz zmienił nazwę na Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. W roku 2008 obchodził 60 lecie działalności na rzecz rozwoju rolnictwa w regionie północno – wschodniej Polski.

3. Określenie struktury przestrzennej miejscowości.

Szepietowo – Wawrzyńce jest drugą co do wielkości miejscowością w gminie Szepietowo, położoną w niedalekiej odległości od miasta Szepietowo (ok.1.500 m).

Od momentu zakończenia II wojny światowej miejscowość Szepietowo - Wawrzyńce zasadniczo zmieniała swój wiejski charakter. Obecnie wokół gmachu głównego Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego wybudowane są liczne piętrowe i dwupiętrowe wielorodzinne bloki mieszkalne, przez co zabudowa miejscowości przybrała kształt osiedla mieszkaniowego. Domy jednorodzinne usytuowane są głównie przy drodze powiatowej do Dąbrówki Kościelnej. W całej miejscowości dominują budynki murowane, drewnianych jest niewiele.

W centralnym punkcie wsi znajduje się duży (ok. 3 ha) zabytkowy park, stanowiący dominantę przestrzenną miejscowości. Założony został w 1927 r., na 20 ha jako park krajobrazowy i zaprojektowany w stylu kaligraficznym przez architekta ogrodnictwa inż. Stefana Rogowicza (zaprojektował m. in. łódzkie zoo). W parku tym znajdują się liczne okazy starych drzew, spełniające kryteria dendrologiczne do objęcia ich ochroną prawną formie pomnika przyrody (dęby, topole, graby, lipy, buki i kasztany). Do parku prowadzą również zabytkowe aleje: lipowa (tzw. lipówka) i kasztanowa (tzw. kasztanówka). Od kasztanówki odbiega ponad kilometrowa aleja grabowa (grabówka), łącząca się obecnie z lasem, przed wojną prowadziła bezpośrednio do przejazdu kolejowego w Szepietowie. W samym parku zachowały się układy alejek (aleja lipowa przy ogródkach działkowych, alejki przy dawnym boisku). Uchwałą nr XXXIV/240/10 Rady Miejskiej w Szepietowie

z dnia 26 października 2010 r. na terenie parku w Szepietowie – Wawrzyńcach został utworzony zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

W centralnym punkcie parku położony jest gmach główny Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz Ośrodek Szkoleniowy PODR imienia prof. dr. Kazimierza Rogoyskiego. W tymże ośrodku szkoleniowym znajduje się sala wykładowa, stołówka z zapleczem, kawiarnia, biura PODR, a także hotel na 100 miejsc prowadzony przez PODR.

Roślinność parku wawrzyńckiego to przede wszystkim dobrze zachowany starodrzew wielogatunkowy, wykazujący stosunkowo dobrą zdrowotność. Świadczą o tym dobrze wykształcone korony i konary poszczególnych drzew. Z całości drzewostanu szczególnie wyróżnia się kilka dębów szypułkowych oraz buków zwyczajnych, których pierścienica przekracza 300 cm. Poza tym rosną tu pojedyncze okazy topoli białej o pierścienicy dochodzącej do 500-600 cm. W pobliżu budynku szkoleniowego rosną ładne okazy dębu, klonu i kasztanowca.

W strukturze gatunkowej nasadzeń dominuje klon zwyczajny, grab pospolity i robinia akacja. W mniejszych ilościach występują także takie gatunki jak: dąb szypułkowy, buk zwyczajny, topola biała, lipa drobnolistna, kasztanowiec zwyczajny i jesion wyniosły. Na szczególną uwagę zasługują alejki grabowe i kasztanowcowe mieszczące się wewnątrz parku. Z gatunków iglastych głównie występuje modrzew europejski. Na zieleńcu przed wejściem do gmachu głównego rosną tuje, nasadzone w ramach zagospodarowania otoczenia budynku, po jego wybudowaniu w 1965 roku. Zieleńce, poza znajdującymi się przed frontem budynku administracyjnego i szkoleniowego, na pozostałym terenie nie występują. Ocenia się, że drzewostan zachował się w ok. 70 % w stosunku do jego pierwotnych nasadzeń. W okresie wiosennym, w parku kwitnie wiele gatunków kwiatów, np. zawilce gajowe oraz fiołki leśne. Rosną tu także różnego rodzaju trawy i mchy. Na terenie parku licznie występują kawki, wrony oraz kruki. W okresie wiosennym do swoich gniazd powracają bociany. Z ssaków można spotkać nocka dużego oraz jeża i wiewiórkę.

Park położony jest w północnej części miejscowości Szepietowo Wawrzyńce. Właścicielem znajdującego się w niej parku jest Skarb Państwa Agencja Własności Rolnych, użytkownikiem wieczystym zaś Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Powierzchnia parku wynosi 2,9402 ha. Rozwój działalności gospodarczej i doświadczalnej jednostek rolniczych mieszczących się kolejno na obszarze parku wymagał ciągłego rozbudowywania i modernizacji zarówno budynków gospodarczych, jak i administracyjno-szkoleniowych, co pociągnęło za sobą zmianę układu przestrzennego opisywanego zespołu. Jedynie część parkowa zespołu, gdzie zachował się starodrzew (topole, dęby, buki, klony,

kasztanowce) była wolna od działalności inwestycyjnej. W miejscu dawnego ogrodu owocowo-warzywnego, ogródków dla służby oraz na fragmencie części parkowej powstały budynki mieszkalne i gospodarcze. Pierwsze z nich zostały wybudowane już w 1951 roku. W 1965 roku oddany został do użytku budynek administracyjny. Wzniesiony on został na miejscu dawnego budynku dworskiego. Na początku lat 70-tych wybudowany został sklep. Natomiast w roku 1977 ukończono budowę budynku szkoleniowego. Do parku prowadzą następujące drogi:

- aleja lipowa (od strony północnej), prowadząca bezpośrednio od miasta Szepietowa,
- droga wiodąca od Szepietowa do Ciechanowca (od strony zachodniej), drogę tę z parkiem łączy przepiękna aleja klonowa, która przechodzi w kasztanowcową. Od alei tej w bok odchodzi aleja grabowa, prowadząca do pobliskiego lasu. Z alei kasztanowcowej na teren parku wjeżdża się przez bramę wjazdową, będącą pozostałością dawnego zespołu parkowo-dworskiego,
- droga prowadząca do parku od wsi Szepietowo Wawrzyńce (od strony południowej). Zarówno aleja lipowa, kasztanowcowa, jak i grabowa są pozostałością zespołu parkowo-dworskiego z przełomu XIX i XX wieku. Na wszystkich alejach dojazdowych zostały wytyczone ścieżki rowerowe.

Dnia 27 stycznia 1984 roku zespół parkowo-dworski znajdujący się we wsi Szepietowo - Wawrzyńce został wpisany do rejestru zabytków województwa łódzkiego. Na układ zabytkowy zespołu składają się nasadzenia alejowe oraz kompozycja przestrzenna starodrzewu znajdującego się wewnątrz parku. Obiekt jest przykładem parku dworskiego założonego w stylu kaligraficznym.

Przez Szepietowo – Wawrzyńce przebiega ścieżka rowerowa i spacerowa.

Miejscowość posiada także dwa stawy. Większy, o powierzchni ok. 0,3 ha, powstały już w XIX w., służąc pierwotnie jako zapas wody dla zwierząt gospodarskich. W latach 50 XX w. staw ten został oczyszczony i pogłębiony, brzegi zaś umocniono betonowymi płytami. Drugi mniejszy staw (tzw. „błotko”) leży ok. 100 m od zabudowań miejscowości. W części południowo – wschodniej miejscowości zlokalizowane są ogródki działkowe mieszkańców Szepietowa-Wawrzyńc.

Ważnym elementem struktury przestrzennej miejscowości są zabudowania służące prowadzenia doświadczalnych upraw rolnych oraz organizowaniu rolniczych targowych i wystawienniczych – arena wystawiennicza, magazyny, silosy, wiaty itp.

Wokół miejscowości rozciągają się pola upraw doświadczalnych Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Zasoby przyrodnicze.

Na terenie miejscowości wyróżniamy prawnie chronioną formę przyrody - zespół przyrodniczo – krajobrazowy na terenie dawnego parku dworskiego. Zasoby przyrodnicze miejscowości (park, aleje, stawy itp.) zostały szczegółowo opisane w dziale I.3 niniejszego planu „Określenie struktury przestrzennej miejscowości”.

2. Dziedzictwo kulturowe.

W Szepietowie Wawrzyńcach znajdują się liczne obiekty oraz elementy krajobrazu stanowiące wartości zabytkowe, wiele z nich zostało z tego względu objętych ochroną konserwatorską. Do najważniejszych tego typu obiektów możemy zaliczyć:

- park – założony jeszcze w XIX w., początkowa zajmował powierzchnie ponad 20 ha. Obecnie jest znacznie mniejszy (ok. 3 ha), jednak znajdują się w nim okazy cennych drzew, które pod koniec lat 80 – tych XX w. zostały objęte ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- aleja lipowa (tzw. lipówka) łącząca Szepietowo – Wawrzyńce z Szepietowem.
- aleja kasztanowa (tzw. kasztanówka),
- aleja grabowa (tzw. grabówka) – odbiegająca od kasztanówki, obecnie łączy się z lasem, jednak przed wojną prowadziła bezpośrednio do przejazdu kolejowego w Szepietowie,
- brama wjazdowa, będąca pozostałością zespołu dworskiego,
- budynek dawnej kuźni - będący pozostałością zespołu dworskiego,
- budynek służby dworskiej - będący pozostałością zespołu dworskiego, obecnie służy jako dom mieszkalny,
- budynek gospodarczy – dawna obora,

3. Obiekty i tereny.

Najbardziej charakterystycznym obiektem miejscowości jest Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

Działalność Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie.

Produkcja roślinna.

W aktualnych warunkach nastąpiło przewartościowanie form i metod doradczych w produkcji roślinnej. Następuje systematyczne zmniejszanie ilości realizowanych demonstracji i pokazów na korzyść doradztwa na indywidualne zapotrzebowanie rolników.

W strukturze udzielanych porad największe pozycje stanowią:

- doradztwo w zakresie technologii uprawy roślin pastewnych, zwłaszcza kukurydzy,
- poprawa jakości technologicznej zbóż,
- uprawa rzepaku na nasiona z przeznaczeniem na biopaliwa,
- zapobieganie lub zmniejszanie skutków anomalii pogodowych,
- ograniczanie zanieczyszczeń środowiska naturalnego powodowanego działalnością rolniczą,
- wprowadzanie do praktyki rolniczej Dyrektywy Azotanowej, zasad Kodesku Dobrej Praktyki Rolniczej oraz wymogów „cross- compliance”,
- doradztwo nawozowe z wykorzystaniem programów komputerowych umożliwiających pełne zbilansowanie składników zawartych w nawozach naturalnych i mineralnych,
- popularyzowanie obowiązujących w Polsce i Unii Europejskiej ustaw, zarządzeń, norm i normatywów.

Ekologia i ochrona środowiska.

Do podstawowych działań z powyższej tematyki należy zaliczyć:

- wykorzystanie istniejącego potencjału środowiska naturalnego województwa podlaskiego w sprawnym i efektywnym wdrażaniu programu rolnośrodowiskowego,
- pomoc rolnikom w spełnieniu standardów wynikających z zasady wzajemnej zgodności „cross- compliance”,
- doradztwo z zakresu stosowania w rolnictwie odnawialnych źródeł energii: biomasa – rośliny energetyczne, biopaliwa, biogaz, elektrownie wodne, wiatrowe, kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne i pompy ciepła.

Produkcja zwierzęca.

Perspektywa przystąpienia do Unii Europejskiej stworzyła nowe problemy doradcze np. wprowadzanie europejskiej normy jakości mleka lub samoorganizowanie się rolników w grupy producenckie. Dużym sukcesem była organizacja Wystaw Hodowlanych. Priorytetem pracy doradczej w produkcji zwierzęcej stało się „Unowocześnienie technologii, doskonalenie jakości i dostosowanie produkcji mleka i żywca do standardów Unii Europejskiej”. W chowie bydła mięsnego organizacja stad mięsnych oraz propagowanie krzyżowania towarowego w stadach mlecznych krów mniej wydajnych nasieniem buhajów mięsnych. W gospodarstwach trzodziarskich zadania doradcze dotyczą koncentracji chowu z dążeniem do optymalnej skali produkcji, efektywnego wykorzystania stada podstawowego loch, osiągania standardów jakościowych i sanitarnych do obowiązujących w Unii Europejskiej oraz taniej produkcji tuczników. Doradztwo dotyczy również doskonalenia rolników w zakresie poprawy bazy paszowej poprzez doskonalenie gospodarowania i wykorzystywania użytków zielonych.

Współpraca z zagranicą.

Na początku lat dziewięćdziesiątych zainicjowana została ścisła współpraca i wymiana doświadczeń z doradztwem i rolnikami z rejonu Soleczniki na Litwie oraz Łotwy i Estonii , a także Ukrainy i Białorusi. Specjaliści z Szepietowa prowadzili szkolenia i świadczyli doradztwo litewskim specjalistom i rolnikom. Tradycją stał się udział doradców z Szepietowa w organizowanych na Litwie Dniach Poła, dożynkach, konkursach. Doradcy i rolnicy z Solecznik , a także z innych rejonów Litwy są także częstymi gośćmi w Szepietowie przy okazji organizowanych tu imprez. Specjaliści PODR w ramach różnych programów i zagranicznych wyjazdów szkoleniowych doskonalą swoją wiedzę i umiejętności w krajach Unii Europejskiej.

Gospodarstwo Wiejskie i Agroturystyka.

W ostatnim dziesięcioleciu pracownicy PODR skoncentrowali się na następujących zagadnieniach:

1. Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej.

Wspomaganie rozwoju gospodarstw agroturystycznych odbywało się poprzez świadczenie doradztwa i pomocy w promocji. Efektem jest współpraca z ponad 800 gospodarstwami agroturystycznymi. Organizowano corocznie konkurs promujący ideę agroturystyki „Zielone Lato”.

2. Pomoc w korzystaniu z funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych Unii Europejskiej.

Pracownicy PODR pomagali w przygotowaniu wniosków na uruchomienie dodatkowej działalności pozarolniczej w gospodarstwach rolnych.

3. Poprawa estetyki zagród wiejskich

Podejmowane działania przyczyniły się do zmniejszenia degradacji środowiska naturalnego, a także służą kreowaniu wsi jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, pracy i wypoczynku.

4. Promocja produktów regionalnych – konkurs Nasze Kulinarne Dziedzictwo.

5. Współpraca z dziećmi i młodzieżą

Specjaliści PODR podjęły współpracę z grupami dzieci i młodzieży organizując działalność grup 4H, kładąc nacisk na rozwój umiejętności życiowych, zainteresowań i podniesienia poziomu wiedzy.

6. Aktywizacja społeczności wiejskiej – Turniej wsi

7. Działania Promujące Wieś.

Działalność szkoleniowo oświatowa.

Oświata rolnicza koncentruje się na dostarczaniu środowiskom rolniczym najnowszej wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej w prowadzeniu nowoczesnych warsztatów pracy. Prowadzona jest edukacja z zakresu możliwości integracji rolnictwa. Nadal rozwija się współpracę ze szkołami i innymi podmiotami edukacji obywatelskiej i agrarnej. Podejmuje się próby ożywienia środowisk wiejskich np. poprzez przygotowanie prezentacji tradycji wiejskich, wspólne przedsięwzięcia oświatowe.

Informacja rolnicza i działalność wydawnicza .

Dział informacji wypełnia takie zadania jak:

1. prowadzenie działalności wydawniczej (np. miesięcznik „Wiadomości Rolnicze”),
2. kolportaż wydawnictw informacyjnych,

3. organizowanie wystaw popularyzujących najnowsze osiągnięcia nauki i praktyki rolniczej,
4. współdziałanie w popularyzowaniu postępu za pośrednictwem środków masowego przekazu,
5. organizowanie konferencji naukowo – technicznych.

Fachowa Biblioteka Rolnicza.

Obecnie Biblioteka Fachowa PODR w Szepietowie jest jedyną biblioteką w regionie posiadającą tak bogaty księgozbiór z zakresu rolnictwa i nauk pokrewnych. Czytelnikami biblioteki są pracownicy ośrodka oraz rolnicy, studenci i uczniowie. Pomocą w korzystaniu z księgozbioru są, oprócz tradycyjnych kartowych katalogów, komputerowe bazy danych. Bazy umożliwiają szybkie opracowanie bibliograficznych zestawień tematycznych. Istnieje również możliwość bezpłatnego korzystania z Internetu.

AGROARENA

AGROARENA jest nazwą terenów wystawowych i pól doświadczalnych Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie, jest formułą organizacji imprez promocyjno – rolniczych i prezentacji rolniczych. Organizowane w ramach AGROARENY imprezy to: Wiosenne Targi Ogrodnicze, Zielona Gala, Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych i Dni z Doradztwem Rolniczym, Podlaskie Dni Kukurydzy, Targi Ogrodnicze „Jesień w sadzie i w ogrodzie”. Prestiżu ww. imprezom przysporzyły patronaty honorowe oraz osobisty udział: Prezydenta RP, Premiera RP, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marszałka Województwa Podlaskiego, Wojewody Podlaskiego.

Szczególnie dużym zainteresowaniem cieszą się Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych oraz Dni z Doradztwem Rolniczym. Każdą z tych imprez rokrocznie odwiedza ok. 30 tys. zwiedzających. Tak duży zakres organizowanych wystaw sprawia, iż AGROARENA w Szepietowie – Wawrzyńcach jest obok targów Polagra organizowanych w ramach Międzynarodowych Targów Poznańskich, największym tego typu przedsięwzięciem w kraju.

Za prężną działalność w ramach AGROARENY Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie – Wawrzyńcach został w 2009 r. uhonorowany przez Marszałka

Województwa Podlaskiego w konkursie „Podlaska Marka Roku” główną nagrodą w kategorii „Miejsce”.

4. Infrastruktura społeczna.

Do najważniejszych elementów infrastruktury społecznej możemy zaliczyć:

- Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego – szczegółowo omówiony wcześniej,
- zabytkowy park - szczegółowo omówiony wcześniej,
- boisko piłkarskie o nawierzchni trawiastej, boisko do piłki siatkowej,
- plac zabaw,
- dwa zbiorniki wodne – stawy.
- w miejscowości funkcjonują 2 sklepy spożywcze.

5. Infrastruktura techniczna.

Wszystkie gospodarstwa domowe posiadają podłączenie do sieci wodociągowej oraz elektrycznej. Część domów mieszkalnych (bloki i domy wielorodzinne w północnej części miejscowości) posiada podłączenie kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków w Szepietowie. W tym celu w miejscowości została wybudowana specjalna przepompownia, umożliwiająca przemieszczanie ścieków na duże odległości. Pozostałe domy (większość domów jednorodzinnych od strony miejscowości Nowe Gierałty) posiadają przydomowe zbiorniki na ścieki sanitarne (tzw. szamba). Gospodarstwa domowe objęte są zorganizowanym systemem segregacji i wywózki odpadów stałych.

Szepietowo – Wawrzyńce posiadają bardzo dobre połączenie komunikacyjne z innymi miejscowościami (droga gminna asfaltowa długości ok. 2 km łącząca Szepietowo – Wawrzyńce z Szepietowem, droga asfaltowa w kierunku miejscowości Nowe Gierałty i Dąbrówka Kościelna oraz droga w kierunku miejscowości Szepietowo – Podleśne. W miejscowości znajduje się też przystanek PKS. Dobre połączenie komunikacyjne sprawia, że mieszkańcy miejscowości mają łatwy dojazd do oddalonego o ok. 2 km Szepietowa, będącego ośrodkiem administracyjnym gminy, gdzie znajduje się szereg instytucji obsługujących mieszkańców (urząd gminy, poczta, Gminny Ośrodek Kultury, bank, apteka, ośrodek zdrowia itp.).

6. Gospodarka i rolnictwo.

Jak już była mowa wcześniej, historia miejscowości jest nierozdzielnie związana z prowadzeniem nowoczesnej działalności rolniczej. Od ponad 100 lat Szepietowo – Wawrzyńce znane są jako ośrodek prowadzenia wzorcowych upraw, przyczyniających się do rozwoju rolnictwa w skali lokalnej, regionalnej a także krajowej. Od 1948 r. Działalność ta jest prowadzona przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego, który kontynuuje bogate tradycje w tym zakresie.

7. Kapitał społeczny i ludzki.

Mieszkańcy miejscowości wykazują duże zainteresowanie życiem lokalnej społeczności i aktywnie w nim uczestniczą. W 2009 r. zostało zawiązane Stowarzyszenie Mieszkańców Miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce „Pod Dębem”. Głównymi kierunkami działalności stowarzyszenia są:

- wspieranie rozwoju samorządności lokalnej i regionu,
- wspieranie inicjatyw i działań w zakresie turystyki, ekoturystyki i ekologii, promocji zdrowia, opieki społecznej,
- inicjowanie i wspieranie działań na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego,
- współpraca z podmiotami zagranicznymi, organizacjami społecznymi i gospodarczymi oraz strukturami samorządowymi w realizacji celów statutowych,
- prowadzenie szeroko zakrojonych działań szkoleniowych, edukacyjnych, sportowych, kulturalno – oświatowych i informacyjnych na rzecz środowiska gminnego i regionu,
- organizacja i wspieranie wolontariatu,
- działania na rzecz zachowania i odbudowy dziedzictwa kulturowego,
- realizacja programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania narkotyków,
- organizacja imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców gminy, a w szczególności zawodów sportowych, festynów, turniejów itp.,
- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży poprzez prowadzenie zajęć w różnych dyscyplinach sportu,
- zapewnienie prawidłowego wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej pozostającej w szczególnie trudnej sytuacji rodzinnej, w której występują problemy alkoholowe.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.

1. Zestawienie mocnych i słabych stron miejscowości, wskazanie szans i zagrożeń rozwoju – analiza SWOT.

Praca nad analizą mocnych i słabych stron miejscowości w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego pozwoliła na uzyskanie spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego i perspektyw rozwoju. Zdobyta wiedza umożliwiła określenie wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech miejscowości Szepietowo, umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu.

Mocne strony	Słabe strony
Działalność Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego	Migracja młodych ludzi do miast i za granicę
Dobra baza turystyczna (hotel PODR)	Część zabudowań posiada pokrycia dachowe eternitem (azbest)
Korzystne położenie pod względem komunikacyjnym	Bezrobocie (również w rolnictwie)
Ciekawe obszary krajobrazowe	Niewystarczające środki finansowe w stosunku do potrzeb rozwojowych miejscowości
Aktywna postawa mieszkańców	
Dobrze rozwinięta sieć energetyczna, telefoniczna, wodociągowa	
Silne poczucie lokalnej tożsamości	
Żyzne gleby i wysoka jakość produkcji rolnej	
Dobry stan środowiska naturalnego	
Zorganizowany system gospodarki odpadami	
Szanse	Zagrożenia
Rozwój związany z działalnością Podlaskiego Ośrodka Doradztwa	Migracja ludzi młodych i wykształconych

Rolniczego	
Dostęp do środków zewnętrznych, w szczególności z funduszy europejskich	Zagrożenia dla środowiska naturalnego (zagospodarowanie organicznych produktów powstających przy hodowli trzody)
Rozpoznawalność miejscowości w kraju ze względu na cykliczne imprezy wystawiennicze	Niestabilna sytuacja w rolnictwie
Działania władz lokalnych nakierowanie na rozwój miejscowości	Trudności w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych (ograniczenia natury biurokratycznej)

2. Określenie kierunków rozwoju miejscowości.

Kierunki odnowy rozwoju miejscowości są związane z rolnictwem i otoczeniem rolnictwa, z dominującą rolą działalności Podlaskiego Ośrodka Doradztwa rolniczego, który jest, jak już wspomniano, głównym motorem napędowym życia miejscowości.

Poza rolnictwem główny nacisk w kierunkowaniu rozwoju zostanie położony na działania mające na celu rozwój społeczno – kulturalny miejscowości, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. Należy skupić się na poprawie jakości życia mieszkańców, uwypukleniu walorów krajobrazowych i historycznych miejscowości i okolic. Za istotny kierunek rozwoju należy też uznać działania związane z poprawą lokalnej infrastruktury, głównie infrastruktury sportowo - rekreacyjnej. Le niewykorzystany pozostaje potencjał rekreacyjny miejscowości związany z istniejącym stawem. Znajduje się on na terenie gminnym i w chwili obecnej w zasadzie nie nadaje się do użytku rekreacyjnego. Brzegi stawu są pozarastane dziką roślinnością, ogrodzenie terenu znajduje się w bardzo złym stanie technicznym, natomiast skarpy brzegowe są mocno zerodowane.

Podobnie jak w przypadku innych miejscowości, również dla Szepietowa – Wawrzyńc bardzo istotnym czynnikiem rozwoju jest jakość infrastruktury drogowej. Jakość dostępnych dróg wpływa na codzienne życie mieszkańców, jak również na prowadzenie działalności gospodarczej. Sieć komunikacyjna jest ważnym czynnikiem, który może determinować decyzję osób o osiedleniu się lub założeniu działalności gospodarczej w danej miejscowości.

Dlatego też duży nacisk powinien zostać położony na remonty i przebudowę dróg istniejących w miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce.

Dużą szansą dla rozwoju miejscowości może być pozyskanie nowych terenów inwestycyjnych w jej obrębie. Pozyskiwanie i przygotowanie (uzbrojenie) tego typu terenów może stanowić bodziec rozwojowy nie tylko miejscowości, ale również całej gminy. Wskazane jest zatem poszukiwanie przez władze samorządowe gminy Szepietowo terenów, które mogłyby zostać w przyszłości wykorzystane na cele inwestycyjne.

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić na terenie miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT. Planowanymi zadaniami do realizacji w miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce są:

PLANOWANE INWESTYCJE - TABELA

Lp.	Nazwa projektu	Cel projektu	Przeznaczenie projektu	Harmonogram realizacji	Źródło finansowania i szacowany koszt całkowity w zł
1.	Remont i przebudowa drogi gminnej w miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce	- poprawa jakości życia mieszkańców, - poprawa jakości infrastruktury technicznej miejscowości, - polepszenie układu komunikacyjnego miejscowości	- przebudowa i remont nawierzchni asfaltowej drogi gminnej	2016 – 2018	Środki PROW 352 000,00 Środki własne gminy 399 000,00 Razem 751 000,00
2.	Rewitalizacja terenu w miejscowości Szepietowo Wawrzyńce z przeznaczeniem na cele rekreacyjne.	- poprawa jakości infrastruktury społecznej miejscowości, - poprawa estetyki miejscowości, - rozwój terenów rekreacyjnych	- zagospodarowanie terenu wokół stawu na cele rekreacyjne, remont ogrodzenia	2017	Środki RPOWP za pośrednictwem LGD „Brama na Podlasie” 47 500,00 Środki własne gminy 2 500,00 Razem 50 000,00

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

Do obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne możemy zaliczyć:

- tereny wystawowe Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego – są to tereny na których organizowane są przez Ośrodek imprezy targowe i wystawowe. Imprezy te przyciągają rokrocznie kilkudziesięciotysięczne rzesze odwiedzających – wystawców, handlowców jak i osób odwiedzających. Imprezy te są prawdziwym motorem napędowym rozwoju miejscowości.
- tereny rekreacyjno – sportowe – boisko piłkarskie, boisko do siatkówki i plac zabaw są miejscem codziennych spotkań całych rodzin, zarówno najmłodszych jak i dorosłych. Spotkania takie służą integracji środowiska lokalnego i pogłębianiu więzi społecznych.

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu.

Plan Rozwoju Miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce został opracowany w oparciu o wiedzę dostępną w momencie opracowywania dokumentu. Elementem decydującym o początku wdrażania Planu jest wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Szepietowie. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Szepietowa.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych, dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji zamierzonych działań. Zakłada się współpracę przy realizacji zadań wynikających z planu głównego realizatora – władz samorządowych Gminy Szepietowo i społeczności lokalnej miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej

Sławomir Niemyjski